

Ulusal Ruh Sağlığı Geliştirme Toplantısı Ardından
D.S.Ö. Avrupa Bölgesi Ruh Sağlığı Sorumlusu

Faria İle Söyleşi

25-27 Haziran 1987 tarihleri arasında Ankara'da yapılan Ulusal Ruh Sağlığı Programı Geliştirme Toplantısından sonra toplantıya katılan D.S.Ö. Avrupa Bölgesi Ruh Sağlığı Sorumlusu Prof. Dr. Sampaio Faria ile izlenimleri üstüne konuştuk.

TOPLUM HEKİM 44 (42-43) 1987

TOPLUM ve HEKİM – Türkiye'nin ruh sağlığı programı geliştirme yolunda şimdiki durumunu nasıl değerlendiriyorsunuz? Potansiyelimiz ve kısıtlılıklarımız neler?

FARIA – Şu anda yapabileceğim değerlendirme temelde toplantıya sunulan birtakım bilgilere dayanıyor, bu açıdan sistematik ve bütünlüklü olmayabilir. Kaynaklar, dağılımı, örgütlenme ve ülkenizde yürütülen programlar üstüne çok kaba bir bilgilenmem var yalnızca. Bu toplantı boyunca varolan şeylerin ana hatları ile tanışma olanağımı bulduğumu sanıyorum. Bu açıdan izlenimlerimi genelde bu temel üzerinde aktarmaya çalışacağım.

Herşeyden önce sağlık otoriteleri, diğer bakanlıklar ve öteki sektörlerin kendilerini ilgilendiren ruh sağlığı sorunları hakkında bir araya gelip tartışmaları ve zaman vermeleri, bu olanağın gerçekleşmesi beni çok etkiledi. Bu geçmişte pek çok kez başarmamıştır, gerek psikiyatri ve diğer sağlık alanları arasındaki klasik ayrım, gerekse de sağlık sektörü ile diğer sektörler arasındaki ayrım nedeniyle geçmişte bu birimler arasında iyi bir iletişim olduğunu söyleyemeyiz. Bu açıdan benim ilk izlenimim oldukça olumlu, çünkü pek çok Kuzey Avrupa ülkesinde değişik sektörlerden bir çok insanı biraraya getirme çabaları, bu toplantıda başarılı olduğunu hissettiğim ölçüde gerçekleşmemiştir.

İşin ikinci kısmı, katılanların getirdikleri her noktadaki yaklaşım oldukça uyarıcı idi. Çünkü genelde konunun toplumun diğer sektörleri, o sektörlerin sistemleri ve alt sistemleri ile ilişkisi içerisinde ele alınışı sözkonusu idi. Bu sağlık sektörünün diğer kesimleri ve toplumun diğer sektörleri ruh sağlığı alanında ne yapıyorlar, bu etkinlikler içine ruh sağlığı bileşenleri nasıl katılabilir, bu konuda birbirlerine bilgi sunma ve işbirliği yapma konularında eşgüdüm (koordinasyon) sağlama anlamına gelir. Oldukça önemli olan bu konu da ikinci noktayı oluşturuyor.

*Bu gelişme
D.S.Ö'nün
"herkes için sağlık"
stratejisi içerisinde
oldukça büyük
önem taşımakta.*

TOPLUM VE HEKİM – D.S.Ö. Ruh sağlığı Bölge Sorumlusu olarak Türkiye'nin böyle bir ruh sağlığı programı geliştirmesi halinde Türkiye'nin ve diğer Avrupa ülkelerinin ne gibi yararları sözkonusu edilebilir?

FARIA – Öncelikle şunu belirtiyim, benzer bir süreci bir takım Güney Avrupa ülkeleri başlatmış durumda. İspanya, Portekiz, Malta ve Yunanistan gibi. Bu ülkelerin başladıkları birkaç yıl oluyor. Sanırım bu ülkelerde edinilen birikim, belirli yönleri ile Türkiye'de henüz başlamakta olan süreç için uygun girdiler sağlayabilir. Aynı zamanda şimdi Türk sağlık yetkilileri tarafından başlatılan bu girişim açısından bu ülkelerin deneyimleri ile ortaklaşmak uygun görünüyor. Öte yandan bu girişim temel sağlık hizmetlerini geliştirmekte olan ve ruh sağlığı programlarını temelde bu hizmetler üzerinde kuracak olan ülkeler için yararlı olacaktır. Bu gelişme D.S.Ö'nün "herkes için sağlık" stratejisi içerisinde oldukça büyük önem taşımakta, çünkü bu stratejinin temel öğelerinden biri, temel sağlık hizmetlerini geliştirmek ve ruh sağlığı hizmetlerini bu basamakta vermektir. Bu nedenle bu bir araya geliş oldukça yararlı ve önemli bir deneyim olacak. Bu daha sonra diğer ülkeler için de ışık tutucu, yol gösterici olacak.

Ekleme istediğiniz başka noktalar..

Evet, Avrupa Bölgesi ve Bürosu adına bu toplantıya katılmak oldukça yararlı bir olanak sağladı. Problemleri saptamaktan başka Türk sağlık yetkilileri ve Dünya Sağlık Örgütü Türkiye temsilcisi ve D.S.Ö. Ruh Sağlığı Bölümüm arasındaki bu birleşik çaba içerisinde yer almak, bu gerekli ve önemli gelişmeyi desteklemek konusunda Avrupa Bürosu olarak her türlü destek ve olası her türlü teknik işbirliğini sağlamaya çalışacağız, toplantı bu açıdan oldukça büyük yarar sağlamıştır.